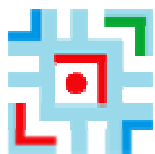

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ**

ФОРМУВАННЯ СТАЛОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали III Міжнародної
науково-практичної конференції**

17-18 листопада 2022 року

Київ 2022

In order to improve the criterion basis of agro-ecological assessment of soil quality, it is necessary to clearly structure it (first of all, divide it into at least 4 blocks), supplement the agrophysical block of criteria with indicators such as the field soil water capacity and soil water permeability, and when establishing norms (optimal parameters) of the proposed indicators, consider not only the soil type, its granulometry, and agrobiological features of agricultural crops.

Ясінецька І.А.

д.е.н., професор

м. Кам'янець-Подільський, Україна

Кушнірук Т.М.

к.с-г.н., доцент

м. Кам'янець-Подільський, Україна

Додуріч В.В.

асистент

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

м. Кам'янець-Подільський, Україна

ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМІВ ОХОРОНИ ТА ВІДТВОРЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ НА ЗАСАДАХ ЇХ ОЦІНКИ

Україна володіє одними з найбільш родючих земельних угідь порівняно з іншими державами світу. Проте сучасний стан використання її земельно-ресурсного потенціалу характеризується низькою еколого-економічною ефективністю. Дані агрохімічної паспортизації сільськогосподарських угідь вказують на подальше погіршення якісного стану земельних ресурсів, що супроводжується посиленням деградаційних процесів у ґрунтовому покриві, втратою науково обґрунтованих систем збалансованого аграрного землекористування, нехтуванням заходами щодо охорони земель. Негативні зміни набувають незворотного характеру, вони є результатом споживацького ставлення до землі як основного засобу сільськогосподарського виробництва. До головних причин погіршення стану земельних ресурсів належить те, що трансформація інституту власності на землю, яка відбулась в Україні у процесі земельної реформи, так і не привела до формування ефективної ринково орієнтованої системи землекористування. Власниками сільськогосподарських угідь стали переважно малозабезпечені верстви сільського населення, котрі не використовують землю самостійно і позбавлені як мотивації, так і можливості безпосередньо впливати на якісний стан своєї земельної власності та контролювати відновлення її продуктивного потенціалу. Це спричинено, зокрема, відсутністю в сільськогосподарському землекористуванні чітких критеріїв оцінки якісного стану земель та системи моніторингу їх змін, а також механізмів імплементації одержаної інформації в економіко-правовому регулюванні їх охорони та відтворення [1, с.84].

Зазначене зумовлює необхідність подальшого удосконалення еколого-економічних механізмів охорони та відтворення сільськогосподарських земель. Незважаючи на те, що еколого-економічна проблематика регулювання

земельних відносин є предметом досліджень широкого кола вітчизняних науковців, таких як Бабміндра Д.І., Балюк С.А., Бистряков І.К., Будзяк В.М., Данилишин Б.М., Гуцуляк Ю.Д., Греков В.О., Даниленко А.С., Добряк Д.С. та ін.

Установлено, що в Україні для забезпечення економічних та суспільних відносин у галузі аграрного землекористування запроваджено комплексні показники еколого-економічної оцінки сільськогосподарських земель, а саме: бонітування ґрунтів, економічна, нормативна грошова та експертна оцінка земель. Також ведеться моніторинг ґрунтів на основі даних агрохімічної паспортизації. Показники бонітування та економічної оцінки земель застаріли та потребують оновлення оскільки сформовані на початку 90-х років минулого століття на основі ґрунтових обстежень та результатів сільськогосподарського виробництва 80-х років і не відображають реального стану якості земель. У зв'язку з тим, що показники нормативної грошової оцінки базуються на показниках бонітування та економічної оцінки, вони теж потребують актуалізації. Єдиним джерелом інформації, що відображає реальний стан і зміни якісних показників сільськогосподарських земель, є результати агрохімічної паспортизації, яка проводиться кожні п'ять років. Дістаємось висновку, що механізм формування еколого-економічної оцінки потребує теоретико-методологічних обґрунтувань щодо його модернізації. У свою чергу пропонуємо здійснення цього процесу через призму показників агрохімічної та агроекологічної оцінки сільськогосподарських угідь [1, с.21].

З метою організації дієвого контролю за використанням та охороною земель на етапі запровадження земельного ринку земель в державі пропонуємо здійснити заходи організаційного характеру шляхом внесення відповідних змін до чинного законодавства, а саме: розмежувати повноваження між відомствами та органами влади щодо здійснення контролю за використанням та охороною земель (державний, самоврядний, громадський); визначити статус громадських інспекторів з контролю за використанням та охороною земель (призначення, повноваження); установити адміністративну відповідальність землевласників і землекористувачів за зниження показників родючості ґрунтів; надати агрохімічному паспорту земельної ділянки статус додатку до правовстановлюючого документа на землі сільськогосподарського призначення; ініціювати створення розгалуженої системи ліцензованих лабораторій різних форм власності з дослідження показників стану ґрунтів; зобов'язати землевласників і землекористувачів представляти до органів, що здійснюють контроль за використанням та охороною земель, один раз на 5 років, агрохімічні паспорти земельних ділянок на підставі проведених досліджень незалежними лабораторіями; визначити критерії оцінки погіршення якості ґрунтів та методологію здійснення контролю показників їх родючості; затвердити методику визначення заподіяної шкоди у зв'язку із зниженням показників родючості ґрунтів [1, с.108].

Удосконалення нормативно-правової бази та вжиття організаційних заходів дадуть змогу створити економічні важелі впливу на стан збереження та

відтворення якісних характеристик основного національного багатства нашої держави – землі.

Список використаних джерел

- 1.Бредіхін О.О. Еколого-економічний механізм відновлення сільськогосподарських земель // Економічний часопис. 2012. №11-12(1). С.84 – 86.
- 2.Новаковський Л. Я. Шляхи удосконалення законодавчого забезпечення розвитку земельних відносин в Україні // Економіка АПК. 2009. № 3. С. 21–23.
- 3.Сохнич А. Я. Оптимізація землекористування в умовах реформування земельних відносин. Львів: Українські технології, 2000. 108с.

Found the formation of the mechanism of protection that revision of the strong sponsor's land at the ambuds of your assessment

Abstract. It has been established that in Ukraine, for the provision of economical and sustainable waters near the gallery of agrarian arable land, complex indications of the ecological and economic assessment of agricultural lands have been provided. The only source of information, which reflects the real camp and changes of the best indicators in the agricultural lands, is the results of agrochemical certification, so that skin five years are carried out. From my side, we propagate the development of this process through the prism of indicators of agrochemical and agroecological assessment of agricultural soils. With the method of organizing a fictitious control over the victories and protection of lands at the stage of the development of the land market of lands in the state, it is possible to move the organizational nature of the way through the introduction of significant changes to formal legislation. We need a visnovka, that the mechanism of molding the ecological and economic assessment will require theoretical and methodological underpinnings for its modernization

Люльчик В.О.

к.с-г.н., викладач

ВСП «Рівненський фаховий коледж НУБіП України»

м.Рівне, Україна

Кушнірук О.М.

викладач

ВСП «Рівненський фаховий коледж НУБіП України»

м.Рівне, Україна

Корсюк Т.В.

студент

ВСП «Рівненський фаховий коледж НУБіП України»

м.Рівне, Україна

СИСТЕМА МОНІТОРИНГУ ҐРУНТІВ НА ЗЕМЛЯХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Система моніторингу ґрунтів на землях сільськогосподарського призначення – є складовою державної системи моніторингу довкілля і являє собою систему спостережень, збирання, оброблення, передавання, збереження та аналізу інформації про зміни показників якісного стану ґрунтів, їх родючості, розроблення науково обґрунтованих рекомендацій щодо прийняття рішень про відвернення та ліквідацію наслідків негативних процесів. Об'єктами